

NOVINE

Pobožen, družbeni, pismeni list za vogrske slovence.

PRIHÁJA VSAKO NEDELO.

CENA NOVIN JE:

Za domače, če jih več vkúp hodi 2 K, če samo edne 3 K.		Za amerikance, če jih več vkúp hodi 4 K 20 f. če samo edne 5 K 40 f.
Cena vsakoga falata domá je 4 filere; v Ameriki 10 filerov.		

Dobijo se
v Čerensoveih pri **KLEKL**
JOŽEFI plebanoši v pokoji.
Cserföld, Zalamegye.

Na té naslov se naj pošilajo: naroč
nina, glási i dári za Novine. Vsak pa
naj podpiše svoje imé, ki kaj novi-
nam naznája.

„Ki čtú, naj razmi.“

— Mát. XXIV. —

Ne je dečarija, niti norija. Resne čase mámo. Svet se je geno pa se ešče dale gíble po grozni potáj. Či ne bi znali, ka je ešče zdaj ne mogoče, bi mislili, ka so že tú tisti grozovitni časi, od šterih je popisano v 24-tom poglávji sv. Mátaja. So, ki ešče dečinsko ígro májó. So, ki ešče zabávanja premišlávlo. Slepí so i glúhi. Ne vídijo „odúrnost opúščenjá na svétom mesti“. Pa jé.

Z bojov nam prido glási, ka vojácje tam vkúp na glás molijo po vno-gih mestaj. Domá pa ešče čújemo preklinjanje Bogá i človeka z vno-gih odúrnih jezikov.

Tam na kolena spádne vno-gi, ki doz-daj ne márao za pobožnost. Tú domá pa šče jé, kí tají Bogá pa nje-govo previdnost.

Tam čislo prebirajo drevéni prstí po težávni bitkaj, tú domá se šče nájde, kí se norčúje z pobožnosti.

Tam si razdelijo vno-gokrát sled-jen záložek krúha med se-bom, naj samo vsaki končí malo dobi, tú pa krádnejo, vkanjúvajo eden ovoga ino si to premišlávajo, kak bi mogli z lúdske nevole sebi krivičen dobiček napraviti.

Kde je pa te tista „odirnost opúš-čenjá na svétom mesti“, z šterov smo začnoli té rendice?

Tam notri v globočini srcá, tam v človečih dúšaj, štere so na boží kep stvorjene, štere so bíle pa bi mogle vsikdár biti svéto mesto milošče své-toga Dúhá pa so ešče izdaj opúščene, odúrne od greha, od poželílosti ino bláznivanja.

Molite, ka to naj miné z med nás. Naj ne bode níkoga, kí bi dale grešio; níkoga, kí bi odúren bio pred

Bogom. Naj bodemo vsi svéti, Bogi povolní, brezi krivice. Molite, naj se národje obrnéjo nazáj k Onomi, kí je njé stvoro, odkúpo, posvéto.

Pa či nájdete li takše, kí ne raz-mijo v grmenji štúkov glása božega opomínajočega i kaštigajočega, te be-žite; bežite daleč od njih, ár je groz-no greh glédati te, kda je boža kaš-tiga pred očmi.

Ali ka gučíš od kaštige bože? Srbe, francuze, ruse, angleže de kaš-tigao Bog, ne nás! Prav máš prijáteo, njé de kaštigao, to se vúpamo, to gotovo známo, samo ka tečas, ka do tej biti, de tista sábla, stera njé kole, túdi zoščerbinjena. Kí bije, njega túdi bolí bítje! Pa či Bog nás odébrao za škér, z šterov krivico kaštiga, te rávno mí moremo glédati, naj samí krivice ne delamo, nego se obnášamo tak, kak se spodobi poštenoj škéri božoj; ár kda Bog znami kaštiga ove, te z ednov potjov kaštiga túdi naše grehe v nas.

Záto naj razmi, kí čtú! Naj si premišláva vsaki z nás, keliki deo má v denéšnih nevolaj, z kelikoga dela so njegovi grehi zrok tej nesrečnih časov, pa či spozna, ka je čisti nej od krivice — pa što more praviti, ka je? — naj jo poprávla z velikim vúpá-njom i lúbéznostjov v sebi i okoli se-bé.

Prilíke mámo zadosta za to: Zná-mo, ka lúbov je nájvékša moč, od štere Sv. Paveo apoštol piše, ka ona „zbríše vnožino grehov“. Pa zdaj je čas za skažúvanje lúbavi, zdaj je prípravno vremen za pomáganje ranjen-cov, za podpiranje vojske, za žrtvú-vanje samoga se-bé ino vrednošče svoje za domovino, za vrelo skrbílivost proti tistim, kí ostánejo brezi podpore. Zláta vreden čas je to za vsakoga, kí ga s pokornim srcem vzeme z božih rok, ár je pripravén za velike jákosti, v šterih

se srcé okrepi, pamet nadigne ino celi človek oplemeniti.

Obrnimo té čas v zvršávanje té lúbavi pa de se te znalo, ka smo ne zamán čteli, nego túdi zarazmeli, štera je pol, štero denéšnji dnévi želežo od nás.

Vojska.

Naša armada, štera prodira v Srbijo, se je razdelila na tri dele i vsi trije deli idejo zmagovito naprej. Preminoči tje-den so naše vitežke čete po štirid-nevnom krvavom boji zavzele jako važne višine pri Mišari, gde so bili srbi dobro utrdjeni. Po krvavoj borbi, v šteroj je bilo na obema stranoma vno-go mrt-vecov i ranjencov, je sovražnik mogo-eo zapústiti svoje postojanke pa bežati proti Valjevi i Kragujevací. Naše čete zdaj zasledújejo sovražnika pa namerav-lejo prodreti v osrče Srbije. Prodiranje naših čet v Srbijo je pa težavno, zato ka je šče srbska odporna moč nej streta. V zadnjih dnevaj se je najmre zvedelo, ka Rusija i Francija nepres-tano pošilata pomoč Srbiji.

Z ruskoga bojišča je zadnji tje-den prišlo malo poročil. Ta poročila prav-ijo, ka se je na Rusko-Polskom zad-nje dneve nej zgodilo níkaj posebno novoga. V Galiciji so se pa naše čete odmeknole z bojne črte pa si poiskale nove postojanke. To so včino-le tú, pa na Rusko-Polskom túdi záto, ka je ru-som prišlo osem novih divizij na po-moč i bi proti tak velkoj premoči bila zaman vsaka borba naših čet. Zdaj se razpostavlja naša armada na Rusko-Polskom pa v Galiciji v novih, dosta vugodnejših postojankaj, pa se pripravla na nove boje. Tiste naše čete pa, štere so v Bukovini, se vojskújejo uspešno proti sovražniki, pa so pri Štriji i pri Černovicaj odbile ruske napade.

Na francoskom bojišči se bijejo krvavi boji ze vsov srditostjov dale. Zlasti so krvavi tej boji na belgijskoj meji, štero ščejo nemci za vsako ceno prestopiti pa zasesti severno francosko morsko obrežje. Či se njim to posreči, potom dobijo v roke močna opiralisča pa lejko napadnejo tudi Anglijo. Angleži se toga najbolje bojijo, zato se pa borijo tak srdito proti nemcom. Cela bojna črta na francoskom bojišči znaša koli 660 kilometrov i se boji vršijo na toj dugoj črti že zdaj celih 16 tjednov. Lejko si zato mislimo, kak velike morejo biti zgubitve na obema stranoma, zlasti pa na francosko-angležkoj strani.

Z türskoga bojišča tudi prihajajo gosta poročila, štera poročila so pa dostokrat jako nezanesliva. Teljko se dozday lejko z gotovostjov pove, ka so že türki prestopili egiptsko mejo, pa ka so se že na ruskoj meji v Kaukazi začnoli spopadi med rusi pa med türki. V tej spopadaj so bili rusi vrženi z svojih postojank, štere so nato zavzeli türki.

Na morji, blüzi južnoameričkoga obrežja poleg Čile se je vršila bitka med tremi angležkimi i štirami nemškimi ladjami. Premagane so bile angležke. Zaneslive podrobnosti z te bitke so ešče nej znane. Angležke ladje so praj preminole nekam, pa nišče ne ve, ali so se spotopile ali se pa sposkrile.

Važnejša poročila zadnjega tjedna so ta:

Naše zmage v Srbiji. Naše vitežke čete so osvojile vse višine zgodno od Zavlake pa so sovražnika pritisnole v beg. Od 6. do 10. novembra je bilo zavzetih 4300 vojakov, 28 topov, edna zastava pa vno go streliva.

Srbski pobegnjenjenci. Vsaki den pobegne vekše število srbskih vojakov na

bolgarsko zemlo. Tej pobegnjenjenci pravijo, ka je srbska armada trüdna, zmantrana. Ozdravljeni srbski ranjenci se branijo znova iti v bojno črto. Dve stotniji srbskih ranjencov, ki so bili nastanjeni v južnoj Srbiji, je pobegnolo.

Čarnogorski vpad v Dalmacijo. Z Krivošije je pobegnolo več stanovnikov srbske narodnosti k čarnogorskoj armadi, pa so njoj pravili, ka okoli Lisa nega naših vojakov, zato tam najležej vpadnejo v Dalmacijo. Čarnogorci so vervali tem izdajnikom pa so poslali 750 vojakov čerez Lisca v Dalmacijo. Naše čete pa, štere so bile prle dobro skrite, so napadnole te čarnogorce pa je tak potukle, ka je nieden z med njih nej prišeo živ domo.

Francoska i ruska pomoč Srbiji. Či ravno ka so bili srbi že večkrat občütno premagani, je šče zato njuva odporna moč nej strta. Srbska armada vdabla neprestanoma orožje, strelivo pa peneze z Rusije pa z Francije. Rusija njim praj pošle vsaki tjednen po tri parnike po Dunaji. Francoska njim je pa poslala topove pa v zadnjih dnevaj znova 50 milion frankov posojila.

Zavezniki ne morejo premagati nemcov pri morji. Francozi pa njuvi zavezniki so napnoli vse moči, ka bi pognali v beg nemce z belgijskoga morskoga obrežja. Vsi napori so pa bili dozday zaman. Nemci, nej samo ka so se močno oprli sovražnikom, nego prodirajo v zadnjih dnevaj znova čimduže bliže proti francoskomi morskomi obrežji.

Kelko vojakov so poslali angleži preminoči mesec na francosko bojišče. Angležki generalni štab poročä, ka so angleži poslali meseca oktobra na francosko bojišče 80.000 vojakov.

Nemci osvojili Diksmuiden. Z Berolina se poročä, ka so nemci z bajonetnim naskokom zavzeli Diksmuiden. Več 500 vojakov so zavzeli pa zaplenili 9 strojnih pušk.

Što vodi našo armado na Polskom. Švicarski listi pišejo, ka povelüje nemški trononaslednik središči nemške armade, general Hindenburg levomi krili, general Dankl pa desnomi krili, štero stoji z naših vojakov.

Zmaga nad rusi. Na Rusko-Polskom pri Konino so naši konjeniki razpršili eden ruski bataljon, zavzeli 500 rusov pa zaplenili 8 strojnih pušk.

Polski pazitel pa ruski kozaki. Pri občini Ujfehértó sta bila te dneve zgrableniva dva kozaka, šteriva sta zastala, gda so naši stiralil ruse z Marmaroša. Kozaka sta jahala prti jugi, zato ka sta mislila, ka naskori prideta v Srbijo. Polski pazitel jiva je prijao brezi težave, zato ka sta že zevsema oslabela. Preživlala sta se s kukoricov pa z tikvami. Vudne sta se skrivala, vnoči pa pctüvala proti jugi.

Türske zmage. Türska poročila z Carigrada pravijo, ka so türki premagali ruse v Kaukazi, tak ka so se rusi mogli odmeknoti z svojih močnih postojank. Rusi so praj meli velke zgubitve. Türki so jih dosta zavzeli.

Türki zaplenoli zovražne ladje. V Smirni so zaplenole türske oblasti 3 angležke i 3 francoske dovlačne ladje pa nekolko drugih tüjih ladij.

1000 albanskih prostovolcov šče stopiti v našo armado. Bivši türski general Mehmed paša Drkala, ki je zdaj v Škadri pa ma v orožje 1000 albancov, žele z svojimi vojaki stopiti v našo armado pa se vojsküvati proti srbom.

Máli junák.

Vu vogrskom snopiči večne molbe sam čteo eto povest, štero bi rad našim slovenskim málim popisao. Etak je:

Máli Števek jo bežäč šo po cesti proti hiži židovskoga štacunára. — Mála vesnička, v šteroj je on domä bio, se je z cela preminila od toga mao, ka je boj vövdaro. Inda so se deca plodila po vülicaj vesnice, zdaj so pa ženske bežale sem-tä z skuznatimi očmi spitävačoče za novice.

Včäsi je kakšega z orožjom oklajenoga moška bilo viditi, kak se pásči proti mosti potoka po belo j cesti.

Že so obrvim odzvonili, záto je bežao Števek, ka ne bi zamüdo sv. meše, pri šteroj má dühovniki dvoriti. Ali prle tudi malo notriskoči v židovsko bauto k málimo Jakopi, šteri se je zdaj tam začno včiti trgovino.

Jakop je čaren, sühi, máli židovski dečäk bio. Že je tam stao med dverami. Čarne oči so se njemi svetile od znotrašnje strästi.

Števek ešče nanč ne do njega prišeo pa ga je že ozdaleč pitao:

— Je istina?

— Istina, istina, je klumao šegavo Jakop, mené so odébrali, ka me postavijo na strážo, kde cesta med pečinami po sotini skoz ide.

— Jé! — je skričao Števek ino je z čüdivanjom glédao máloga židova z svojimi modrimi očmi. — Kak pa te to jé?

— Tak, ka so telegraferali, ka skoz naše vési dvä človeka prideta z automobilom pa gläse neséta neprijätelom pa ta tü prektirala po našoj vési. Pa z brega lepo vidi na pot pa kda prideta, do brega, te jes z edňov zastavov znaménje däm ljudem doli k mosti.

— Pa zakaj ravno ti?

— Ne vem, Gospod me püsti. Ove decé pa matere ne püstijo. Veliki pa morejo pri mosti biti.

— Se ne bojiš?

— Velki so pravili, ka se mi nikaj ne more zgoditi.

— Ti Jaki, ka pa či tistiva tebé strlita?

— Ne strlita, či právim.

— Ka pa či li? Znáš ka? Jes te okrstim.

Či merjés, v nebésa prideš.

Jaki se na te nasmejao pa pravo:

— Ti si nimäk, Števek, ka bi pa moj gospod nato pravo? Ne boj se, vej me ne strlijo.

Drügoč so zvonili.

Števek je bežati začno pa je med bežanjom pitao Jakopa:

— Kda boš šo?

— Včäsi, odgovoro je Jaki, kda veliki po mené prido.

Ravno so vküpozvonili, ka Števek v cérkev prišeo. Gospod plivänuš so se že začnoli obláčiti pa so se nasmejali od bežanja segretomi dečäki:

— Smo zamüdili, Števek?

— Pri Jakiji sam bio — je lovio za sapov Števek pa se je šče pokloniti tudi pozäbo — Istina, gospon plivänuš, ka ga ne strlijo doli?

— To se lahko zgodi, dete moje. Moli za njega pri sv. meši.

Števekove oči so se na vékše odprle, sapa se njemi ešče bole stävjala, dokeč je vöspravo:

— Pa on . . . on nanč ne misli toga!

— Nanč njemi ne potrebno misliti záto, ka bi se te bojao. Drügi se pa tak ne boji za siroto. Da pa vidiš Števek, za domovino moremo tudi življenje na zgübo djásti, či je potrebno, jeli?

Števek na to nikaj ne pravo. Samo oči so se njemi bole zosvetile, kak či bi angele vido ino se je na ráli zosmejao.

— Bi ešče kaj rad, dete moje?

— Prosim lepo, spovedao bi se rad.

Števek je vsaki dén hodo k prečüščävänji. Zato so se gospon plivänuš ne čüdivali nad njegovov prošnjov, nego so ši pa so si doliseli v spovedärnici.

800 konjov zgorelo. Z Norfolk se poroča, ka je zgorelo 800 konjov na ednom angležkom parniki med vojnjev proti Francoskoj. Ladja je bila 200 mil daleč od pristanišča, gda je nastao ogen, pa se je včasi obrnola pa plavala nazaj.

Japonske zgübitve pri Čingtaui. Japonce je zavzetje Čingtaua stalo 10,000 vojakov.

Anglija išče pomoč. Anglija je naprosila Grčijo, naj bi njoj ta dala 50,000 vojakov na pomoč, štere vojakke bi Anglija rabila v Egipti proti tūrkom. Kak poročila pravijo, je Grčija privolna vgoditi Angležkoj, či njoj ta da odškodnino, pa či jo zagotovi, ka se na Balkani ne bo kršo mir.

200.000 belgijskih pobegnjencov na Angležkom. Z Londona se poroča, ka število belgijskih pobegnjencov na Angležkom znaša 200.000 lüdi.

Portugalska pomoč Angliji. Portugalci nemorejo tak hitro poslati svoje vojake Angliji na pomoč, kak se je to sprva mislilo. Eden del prebivalstva, takzvani monarhisti, ki si nazaj želejo pregnanoga krala, je najmre proti stano pa nešče dovoliti, ka bi se Portugalija zmešala v vojsko. Zato bodo pa mogle iti portugalske čete na bojišče komaj gder koli novoga leta.

15.000 ozdravljenih vojakov. Z Szeged pišejo, ka se je tam nastavilo v začetki bojne 11 vojaških bolnišnic, v štere je bilo od začetka vojne sprejeti 17 jezero ranjenih i betežnih vojakov. Z med njih je dozday ozdravljenih 15 jezero. Največ jih je odišlo že nazaj na bojišče.

Sveti Oča za mirovno spravišče. Milanski listi pišejo, ka rimpapa nakani na svetlo dati okrožnico, v šteroj bi se razpravlalo, naj bi se zišlo mi-

rovno spravišče, štero bi napravilo konec krvavomi boji.

Angležka topničarka potoplena. Z Londona se poroča, ka je bila angležka topničarka „Niger“ v višini Dobra od ednoga nemškoga podmorskoga čuna potoplena. Vsi častniki pa 37 vojakov je bilo rešenih. — Edna druga angležka ladja, štera je pelala 2500 belgijskih vojakov z Kalaisa v Havre, je zadela v bližini Boulogne na mino. Treseti lüdi se je vtopilo, ove je rešo eden drugi parnik.

Srbska postojanka v Valjevi. Valjevo je tista močna postejanka vtrdjena, kde se srbi našim četam močno protidržiyo. Ali z Božov pomočjov jo pomali naši li zevzemejo.

Rusi so potopili štiri türske lädje pri Zunguldaki, tūrki pa od rusov vzeli tri močne lädje.

Obrenovac je naš. Naše čete so zevzele Obrenovac.

Vojno posojilo.

Na milijone i milijone koron potrošov ide na vojsko. Država je dozday zmagala — dale ne more. Zato se obrne k domolübnim državlantom i od njih prosi — ne podporo — nego posojilo na šteti odstotek (procent) kakšega ne da niedna hranilnica (kasa).

Nájmenjše posojilo, štero lahko dámo, je 50 koron. Prvoga mája k leti že dobimo šteti procent interesa od njih.

Penezi se lahko platijo na vsakoj pošti, na dáčnih urádaj, (adóhivatal) v hranilnicah i zadrugah, kje so nastavle ne. Država dovoli vse tiste penenze njej na posodo dati, štere so poleg moratorija hranilnice ne bile dužne vöplačati.

Ki se zavéze — to more pri plačüvanji notrijáviti — ka v petih letah svojega dužnoga pisma nikomi ne odá — za pét let, to je l. 1910-ga, nov. 1-ga po görpovedanji v dužnom pismi zaznamjeno celo šumo nazajdobi, čeravno od 100 koron samo 97 K 50 fl. trebe notripláčati.

Tri mesece naprej vsaki lahko svoj dug ali deloma, ali celoga gorpove za šest let, to je l. 1920-ga, nov. 1-ga.

Ki vekšo šumo nameni na posodo dati, to je više 100 koron, on to lahko v dvema mesecoma plačüje notri.

Ki 50, ali 100 K. posodi samo, on more taki to pósodo prekdati. Mesto 100 K. se samo 97 K 50 fl. pláča notri, vö se pa dobi 100 K. Ta dužna pisma ali državni zavézki ne spadajo pod dačo.

Jako preporáčamo to posojilo vsem onim, ka majo gotovčino. Stém včinijo dobro delo, štero Bog plača, zato ka s tisti ido bližnjemi na pomoč i pomagajo tüdi sebi. Vekši dobiček je pa páli prilika več dati na dobre namene, to je več si spraviti za večnost.

Glási.

Vojáški nábor v Zala županiji. Ti starjši čarmovojniki do v našoj županiji v sledéčem rédi šli na nábor, ali štelingo v Kanižo: Dec. 16-ga Doljendavska notarošija, Dec. 17-ga Beltingska i Szentgyörgyvölgy-ska. Dec. 18-ga Dobrovniška i Resneška. Dec. 19-ga Čerenovska i Čestreška. Dec. 20-ga Bratonska i Bakšanska. Dec. 21-ga Nedelička, Rédička, Gyertyánoška. Dec. 23-ga Bogojanska i Túrniška.

Za malo časa je dühovnik k oltári stopo z svojim ministrantom.

Tiha, žalostna sv. meša je bila to . . . Na dilaj je ne spevao nišče — orgole so počivale — samo tú i tam je bilo čüti kakši jočáci glás kakše matere, štere sinü so v boj pozvali . . .

Zvonec se je k prečiščávanji ogláso . . . Plivánuš z čüdivanjom gléda Števeka, kda njemi bože telo pontüdi. V dečákovi očáj so skuze trepetale pa se njemi obráz li tak sveto, kak či bi samoga Jezusa vido z svojimi angelskimi očmi.

* * *

Málomi židovi je tam na brejgi že čas predügi bio. Eden záložek čokoláde je cecao pa si je to premišlávalo, ka zdaj še tak ne de nikoga, ka bi dobro bilo domo jest idti.

— Serbus Jaki!

Obrno se je pa ovára Števeka. Bledi njegov obráz gori, modre očü so njemi kak blisketajoča zvezde i glás njemi trepeče od znotrašnje genjenosti . . .

— Ka pa já, Števek?

— Nikaj, idi domo jest, tečas bom jes pazo.

— Bit bom, tú morem ostáti, ovači me gospod zbiže.

— Právím, ka jes tečas tú ostánem.

Pa ti ne trebe domo idti, sam ti prineso penenze, pa si lejko küpiš kde indri kakši krüh.

Jaki je z bliščéčimi očmi vzéo korono, pa je te bežao doli po bregi, ka bi hitrej nazáj bio.

Kda je premino, je Števek dolipoklekno. Proti cérkvi se je obrno. Na obrázi njemi je svétešnji mir sedo. Sunčeni trák je pozláto njegove bele deteče vlasé.

— Jezusek — je molo dečák — Jezusek, poslühni me, vej si mi v srei! Na pošti sam čüto, ka je telegram prišeo . . . Zday pride neprijáteo . . . Jezusek, čüješ? . . . Jezusek, poslüšaj me! Záto sam poslao doli Jakija, ka je on židov pa či bi ga li strelili, ne bi prišeo v nebésa . . . Meni je pa lejko, Jezus, ti si mi v srei pa či me strlijo, te boš me gorineseo v nebésa . . . Jeli, Jezusek? Pa . . . Jezus, blagoslovi me, že se pelajo!

Eden automobil je brno pod bregom. Števek je goriskočo, zastavo visiko zdigno pa máhao z njov proti mosti . . . Automobil se náglo stávo, nikák je grozno zopsüvao na njem, pa je puška počila . . .

Pred Števekovimi očmi se je vküpzešao breg, nebo ino tórem cérkve — molim te, ljubim te Jezusek, so šepetala vüsta njegova, pa se je vdiljek vtégno po trati.

Kda je znova odpro očü, so lüdje kléčali

okoli njega . . . Poleg njega se je na glás jokao Jaki pa z skuznimi očmi so se prigñoli k njemi gospon plivánuš . . .

— Gospon plivánuš — je šepetao Števek — povejte mami, naj se nikaj ne jočejo, ka . . . sam jes . . . šteo . . . mreti . . . mesto Jakija . . . On ne bi prišeo . . . v nebésa . . . mené pa tá vzeme Jezusek . . .

Na svoje srecé je kázao, ka je Jezusek tam pa je pomali šepetao: Jezusek molim te, ljubim te . . .

Pri slednjoj reči se je nasmejao máli mantrnik, ki je naednok darüvao svoj žitek za domovino i za edno drugo düšo . . . Na sledjen njegov smej je že tam gori odgovoro Jezus, ki je na svoje sree obimno düšo máloga junáka, šteromi je njegovo sv. Telo tak veliko moč dalo.

Vojna kriča je minola okoli té vési, vse je v mri. Samo edna mála gonila se zdigávele na pokopališči. Čaren, zamázani máli dečák pride tá, se okoli zglédne pa te dolipoklekne k križeci gomile pa právi med skuzami notri, v grob — Števek sam se prišeo, naj ti povem, ka sam včino, ka si šteo . . . Vütro idem obprvim k svétomi prečiščávanji . . .

— Števek čüješ, ti me moreš čüti, moli za mené tam gori v nebésaj pri Jezusi!

Smekno je v Gumileah v krčmi Volgyi Leopolda Kovač Števan i ga težko rano.

V koleri je mro na Gibini Moršič Ferenc, 53 leta star mlinar. Šola je zatogavolo zaprta i sosedne vesi so pod pazko postávljene.

Vkradnoli so od Huber Alojza, krčmára Beltinskoga 18 k. i z hodnika potač Neubauer Janoša stolára. Krivec je potač v gnoj zakopao, ali odtéc ga je pá nikak drugi odneseo, ki je ešče ne poznáni. Prvo tolvajijo je pa doprineso eden domači točaj (kelnar.).

Ceno mesa so podignoli v Lendavi mesarje. Polegté podignjene cene je kila govedine 1 k. 44 f. — 1 k. 60 f.; teletene 1 k. 60 f. — 1 k. 80 f. — 2 k.; svinjskoga 1 k. 60 f. — 1 k. 68 f.

Kde ležijo naši ranjenci? Poleg 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, poročila od ranjencov: Cigút Štefan z Borejca, streljen v roko, v Šoproni; Cipot Kalman, streljen v rebra, v Radgoni; Čontola Ferenc, streljen, v Josephstadi; Doma Štefan, streljen, v Jicini; Ehman Gyula, smeknjen v roko, v Jicini; Frúhwirth Janoš z Srdice, streljen v bedro, v Josephstadi; Geder Imre z Skakovec, streljen v ного, v Josephstadi; Gregor Ferenc, streljen v vüho, v Josephstadi; Hodošček Ivan z Püconec, streljen v roko, v Josephstadi; Kovačič Ferenc z Tropovec, streljen v ного, v Josephstadi; Marič Janoš z Črnc, streljen v glavo, v Josephstadi, Marton iz 20. regementa, streljen, v Jicini; Mikola Aleksander z Mačkovec, streljen, v Požoni; Flisar Jožef z Motovilec, streljen, v Požoni; Ozvatič Ernest, streljen, v Josephstadi; Vörös Alojz, z Sobote, streljen v roko, v Požoni; Vörös Ludovik, z Sobote, streljen v roko, v Josephstadi; Žokš Janoš z Kovačavec, streljen, v Požoni; Rös Ludvik 20. reg. streljen v bedro, v Brúnni; Šuster Jožef z Martinje, streljen, v Požoni; Slepec Alojz z Sobote, zbetežao, v Karolinentáli; Hegeđús Ferenc z Sobote, kosti strte, v Josephstadi; Havenzer Štefan z Lukačavec obatežao, v Krakovi; Kardos Janos z Andrejec, streljen v obe bedri, v Krakovi; Kovač Šandor z Šalovec, streljen v plüča, v Pragi; Boldžar Štefan z Šalamenec, v blekah, v Beči; Bačić Ludovik z Križavec, streljen v roko, v Klosterbrucki; Časár Jožef z Čöpinec, streljen, v Klosterbrucki; Černi Ludovik z Kükečkoga, streljen v roko, v Insbrucki; Cug Jožef z Tokovec, streljen v ного, v Linzi; Dšuban Ferenc z Sodišinec, streljen v ного, v Klosterbrucki; Flisar Vinci z

Tešanovec, streljen, v Klosterbrucki; Ružič Štefan z Prosečekveši, streljen v glavo, v Linzi; Vora Henrik z Gornjega Sinika, streljen v prsi, v Klosterbrucki; Düh Geza z Boreče, obetežo, v St. Pölteni; Hári Ferenc z Križavec, obetežo, v St. Pölteni; Kovač Šandor z Šalovec, streljen v plüča, v Pragi; Mikola Ferenc z Tropovec, streljen v bedro, v St. Pölteni; Balaško Franc z Sobote, streljen v roko, v Kremsi; Pavlinjek Anton z Cankove, streljen v roko, v Kremsi; Rajbar Franc z Tropovec, streljen v kučet, v Kremsi; Rogan Jožef z Slaveč, streljen v roko, v Kremsi; Šadl Štefan z Tišine, streljen v roko, v Kremsi, Neuman Henrik z Sobote, obetežao, v Beči; Celec Števan z D. Sláveč, streljen, v Pilseni; Kúhar Károl z Püconec, v griži, v Freudentáli; Pintarič Štefan z Sobote, streljen, v Linzi; Sukič Ludovik z Martinje, streljen v koleno, v Freudentáli; Konkolič Jožef z Máli-Dolenc, streljen v šinjek, v Beči; Vukan Ludovik z Tešanovec, streljen v pleča, v Pilseni; Kardos Janoš z Andrejec, streljen v obe bedri, v Požoni; Kalarič Ferenc z Kroga, streljen v šinjek, v Kassi; Nemeš Štefan z Petanec, streljen v roko, potrta kost, v Kassi. V si ti, so iz županije Vas. Iz županije Zala pa drugoč objavimo ranjence.

Na koj moremo paziti pri zavitkah, štere namenimo našim vojákom odposlati? 1. Naj bo naslov močno gorprikeljen da se kjer dol ne püsti; 2. denimo v zavitek našega vojáka i naš naslov napisan na eden močen papir. Na stojezere pride vküp zavitkov i se večkrat pripeti, ka se naslov dol zvošči, v zavitki pa da ne ga naslova, kam je namenjen, i što ga pošle, ga ne more pošta niti našim odposlati, niti nam nazaj. To je zrok, zakaj ne dobijo vsi naši vojáki naše zavitke do rok.

Kalendare našim ranjencom. Iz srca radi pošlemo kalendare ranjencom z poštninov vréd za 50 filerov. Pošlite peneze samo v Čerensovece i tüdnet jim v štero koli bolnišnico odpošlemo kalendare. Najčednej je, če jih več vküp stopi i je naroči. Peneze tüdi lahko tistomi dáte tá, ki liste, ali novine rázno deli i on nam samo naznani odposlatev. Po tej poti se poštnina tüdi prihráni.

Naznanite nam naslove bolnišnic! Zakaj? Radi bi štero knigo našim ranjencom poslali, naj si ž njov čas krátijo. Ne moremo pa to, če natenčnoga naslova ne vemo. Da če jaz samo teliko znam, ka je što v Krakovi, ali Beci v bolnišnici, stem mi je njegov naslov ešče ne znáni. Jaz morem tüdi bolnišnice števalo, ime vulice, broj sobe be-

težne znati. Pošlite nam naslove drági slovenski tak katoličanci, kak evangeličanci. Vsem radi pomoremo, keliko se li dá.

Dári na naše ranjence. Stolna družba z Čerensovec 49 fil.; Kúhar Alojz od Nedela 3 K.; Sedma roža z Martjanec 2 K. 32 fil.; iz štrte rože z Žizkov: Škergét Magda 60 fil.; Šarjaš Štef. 10 fil.; Golob Eve 1 K.; Žizek Verona 20 fil.; Kolarič Manka 80 fil.; Kustec Bna 1 K.; Tkalec Treza 20 fil.; Saláj Treza 20 fil.; Récek Kata 1 K.; Koštric Jožef 2 K.; Cigan Jožef i Horvat Treza z Žizkov 80 fil.; 20-ta roža z Čerensovec 1 K 10 fil.; Žmaj Ana z D. Bistrice 1 K. Vküp 16 K 01 fil.; Cela svota dozday nabrána 455 K 74 fil. Bog povrni vsem!

Odpúščenje je proso z Krašec Domiter Mihal novembra 12 ga od velé g-plivanoša, i g-skolnika od sv. Jelene za tiste špote i ogrizávanja, z šterimi je tidva gospoda pred večimi razžalo pri župani, kda je zberica bila.

Drügi so ga praj napelali nato v srditosti, zakaj morejo k novoj jelen-skoi šoli z Krašec tüdi pomagati. -- Gospoda sta njemi odpústila, právdo notridáno gorpovedala i je tak samo 20 k. plačao na Sobočki rdeči križ i fiškališke potroše. Pogoj pomirenja je to tüdi bio, naj se tá správa objávi v Novinah. — Zato so prišle na svetlo té rendice v tom listi.

Pošta.

Spitávajočim od vajakov. Nikšega glása smo ne dobili v listah dozday pregledjenih od Fister Jožefa z G. Sinika, Matjašec Štefana z Gumilic, Tkalec Martina z D. Bistrice. R. F. B. 41. Dobo sem 2 K. na samostan. Povrni vam sv. Družina. Križanka Ana. Vučagomila. Pošlite 80 fil. v Čerensovece, pa te mož bo dobivao novine.

Vsem. Pisma i penezi, vse naj se v Čerensovece, Cserföld, Zalám. pošle na ime Klekl Jožefa i nikaj ne v tiskarno Szombathely-sko.

Najnovješ.

Boj v zadnjih dnevah s velikov močjov trpi od vseh krajov.

V Srbiji naša vojska sploh napređuje. Osebili smo vážno mesto Valjevo. Več jezero srbov smo zgrabili.

V Rusiji tak nemške, kak naše čete se močno držijo. Mi smo v sredo 3000, nemci pa v zadnjih dnevah 50.000 rusov zgrabili.

V Belgiumi se nej dosta premenilo. Na Francuškem se močno drži neprijatelj, ali v menših borbah vsepoved je pobit.